

[Holger Hansen.]

ikke bare for skolen, men i det hele taget for den administrative opbygning i Grønland. Men vi mener lige fuldt, at vi allerede nu må drøfte, hvad forudsætningerne må være, hvornår det bør ske. Det er ikke min mening, at vi ved behandlingen af dette lovforslag skal gå Grønlandsrådet i bedene, men det må dog vist være sådan, at vi, som specielt er sat til at drøfte skolens problemer, også har lov til at kigge lidt frem, også har lov til ligesom at stikke en linje ud, som vi mener den bør være.

Dette med skolens administrative opbygning, med forældrenes indflydelse, har også direkte forbindelse med paragraffer i lovforslaget, som vi finder er for svage; jeg tænker her på, hvor forældreindflydelsen, forældrerepræsentationen, i forskellige råd er foreslået lovfæstet. Jeg synes, forældrenes indflydelse bliver for svag, og venstre vil under behandlingen af lovforslaget søge denne forældreindflydelse styrket — og styrket nu.

Må jeg sige til sidst, at det er klart, at mødet med Grønland har været en meget stor oplevelse. Vældige indtryk har dette storslåede land givet os og også fornyet lyst til at give os i kast med de opgaver, der ligger for i det hele taget, og med denne lovgivning i særdeleshed. Vi kan fra venstre love Grønlandsministeren absolut interesseret og positivt arbejde for den bedst mulige skolelov for Grønland.

Fuglsang-Damgaard: Med tilfredshed må det konstateres, at dette lovforslag bygger på tilslutning i Grønland, idet landsrådet flere gange har haft det til drøftelse og har kunnet tiltræde det. Det er af afgørende vigtighed, at man på skolevæsenets område, hvor grønlandsk kultur og grønlandsk sprog mere end andetsteds står til debat, har et stort set enigt Grønland bag sig. Her berøres jo spørgsmål, som let kan bringe lidenskaberne i kog, og der er vel også i Grønland understrømninger, som går imod det forslag, der står på dagsordenen i dag. For at disse endnu beskedne rørelser i nutidens Grønland ikke skal brede sig for stærkt og fremkalde et omslag — for ikke at sige bagslag — må man hellere fare med lempe end gå frem med stormskridt. Det er også det synspunkt, som det konserva-

tive partis ordfører, hr. Lembourn, forfægtede, da lovforslaget var til behandling den 4. februar 1966.

Når det er sagt, skal det dog tilføjes, at når målet er — og det må være målet — at grønlænderne i stedse stigende omfang overtager deres egne samfundsorganer, kunne forslaget til en lov om skolevæsenet i Grønland næppe få anden udformning end den foreliggende. Skal grønlænderne kunne følge med i det hurtige materielle og tekniske udviklingstempo, som vitterlig foregår i Grønland, kommer man ikke uden om solide grundlæggende skolekundskaber, og hertil hører kendskab til dansk. Uden en vis beherskelse af det danske sprog i tale og skrift er der ingen virkelig fremtid for den grønlandske befolkning som helhed, og dette kendskab må ikke som hidtil være begrænset til relativt få, for så får vi slet ikke konstateret, hvilken reserve af fremskridtsdrift, af fremskridtsvilje og fremskridtsevne der endnu ligger gemt og ubrugt i den grønlandske befolkning. Jeg tror, den er større, end man ofte forestiller sig.

Er det således klart, at vejen fremover går ad den i lovforslaget afstukne linje, er det dermed ikke sagt, at den fremgangsmåde, man i praksis anvender, er uangribelig. Mit parti — og dette synspunkt deles vel af alle partier i folketinget — går ind for, at respekten for grønlandsk kulturliv og sprog skal bevares. Det store spørgsmål er nu, om dette sker, og om man sætter alle kræfter ind på, at det skal ske. Der er, så vidt jeg ved, mindst 250 danske lærere i Grønland. Det lyder jo i sig selv ganske forjættende, men alligevel, tænk Dem et møde mellem et barn i første klasse, der kun taler grønlandsk, og en lærer, der kun kan dansk; to verdener, der er adskilt fra hinanden ved et svælg af forskelligheder, i indstilling, oplevelser og opdragelse, står her over for hinanden.

Der skal ikke megen fantasi til at forestille sig, hvilke menneskelige værdier der her går tabt, og hvilken hæmmende indflydelse i et barns udvikling der her bygges op. Her er der tale om en undervisning, der ikke blot ikke fremmer barnets åndelige udvikling, men direkte sinker dets modning. Selv om det en overgang skulle mindske antallet af danske lærere, der søger til Grønland,